2e Bestuurs-rapportage 2021

Gemeente Etten-Leur

“Ik ben zo blij met deze baan, ik dank je met heel mijn hart!”

Inwoner heeft baan gekregen door inzet coördinator SROI

Werkplein Hart van West-Brabant

Inleiding

Voor u ligt de tweede Bestuursrapportage voor 2021. Deze is evenals de eerste rapportage van dit jaar, bondiger en gericht op uw gemeente.

Naar aanleiding van de coronapandemie en verwachte bestandsstijging worden in deze rapportage de in te zetten maatregelen weergegeven die het bestand beheersbaar houden. De te verwachten bestandsstijging is door het CPB van 6% naar 2,1% bijgesteld. Omdat we de prognoses van het CPB volgen hebben we ook voor 2021 de begroting hierop aangepast. Als bijlage vindt u de gewijzigde begroting.

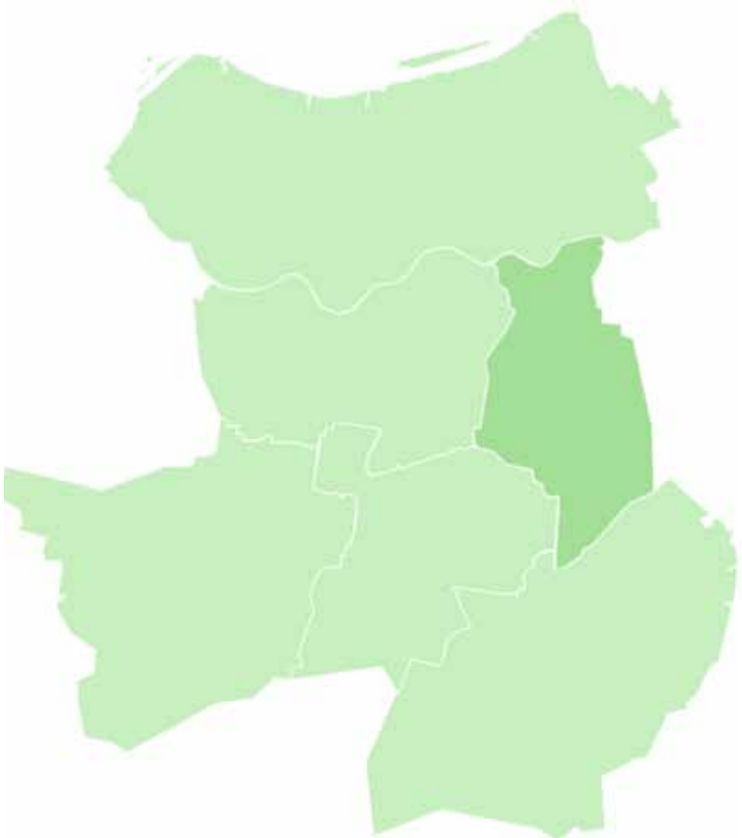
Zoals u weet werkt het Werkplein toe naar een omslag in denken en handelen. Ons streven is zo goed mogelijk aan te sluiten op de talenten en kwaliteiten van onze inwoners. Daarvoor moeten we de inwoners die het Werkplein bezoeken goed kennen. In het tweede kwartaal hebben wij daarom - voor het eerst – een klanttevredenheidsonderzoek gehouden. De voornaamste uitkomsten vindt u in deze rapportage.

Tenslotte vindt u meer informatie over de wijze waarop het Werkplein voor de D6 gemeenten het SROI-beleid uitvoert.

Hoogachtend,
namens het bestuur van het Werkplein,

Marko Does, directeur

Bestuurlijke opdracht

De D6 gemeenten en het Werkplein zijn overeengekomen om in de periode 2021 tot en met 2024 de volgende strategische doelstellingen te behalen:

1. Zo min mogelijk inwoners zijn afhankelijk van een uitkering.
2. Inwoners in het doelgroepenregister hebben een (betaalde) baan.
3. Inwoners ontvangen laagdrempelige integrale ondersteuning bij hun ontwikkeling naar werk.
4. Minder inwoners leven in armoede.
5. Inwoners ontvangen tijdig en rechtmatig uitkeringen en/of inkomensondersteunende maatregelen.
6. Inwoners hebben laagdrempelig toegang tot bemiddeling naar werk en inkomensondersteuning.
7. Inwoners waarvoor werk (voorlopig) niet haalbaar is worden voor hun ondersteuning naar zelfredzaamheid overgedragen.

“Het is fijn om weer aan het werk te zijn. Het was wel wennen na zo’n tijd thuis. Om nu weer onder de mensen te zijn is fijner dan alleen thuis zitten. Het werk bevalt me goed!”

Hans

Voor wat betreft doelstellingen 1, 2, 3, 4 en 5 geven we in deze rapportage meer informatie over de ontwikkelingen binnen de D6 regio en waar relevant voor uw gemeente. Voor de doelstellingen 6 en 7 is een klanttevredenheids-onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten worden toegelicht in deze rapportage. In de tekst is aangegeven op welke doelstelling de geboden informatie betrekking heeft door middel van een cijfer: 1

Opvallend in de gemeente Etten-Leur

In de gemeente Etten-Leur is het bestand in het half jaar met 0,6% toegenomen, iets meer dan het regionaal gemiddelde.

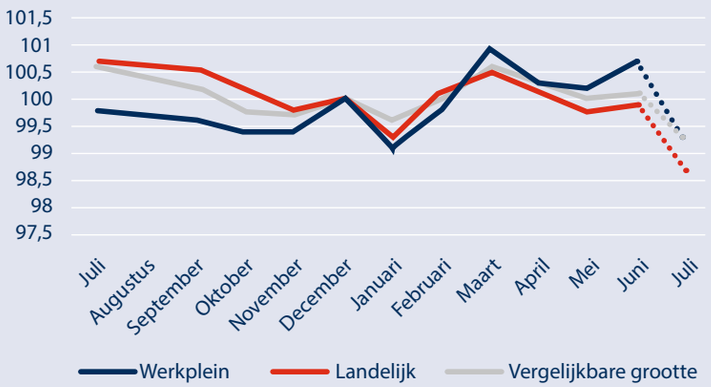
Afwikkeling kinderopvangtoeslagenaffaire

Het aantal bij de Belastingdienst gemelde Etten-Leurse gedupeerden tot 27 juli waren 88 inwoners (D6: 397). De gemeente heeft intussen 86 gedupeerden gemeld bij Werkplein, waarvan er 7 schuld aan het Werkplein hebben. Bij hen is invordering tijdelijk opgeschort. Zodra Belastingdienst-Toeslagen meldt dat zij voor kwijtschelding publieke schulden in aanmerking komen, volgt nader onderzoek.

Bestandsontwikkeling

Tot en met het tweede kwartaal 2021 zien we regionaal een beperkte bestandsstijging van 0,4%.
De CPB-prognose voor geheel 2021 is inmiddels in juni bijgesteld naar 2,1%.
Bij de D6 gemeenten is er bij een paar gemeenten sprake van een beperkte daling
(0,4% en 2,1%) en bij anderen een stijging van 0,5% tot 3,6%.

Bestandsontwikkeling vanaf juli 2020

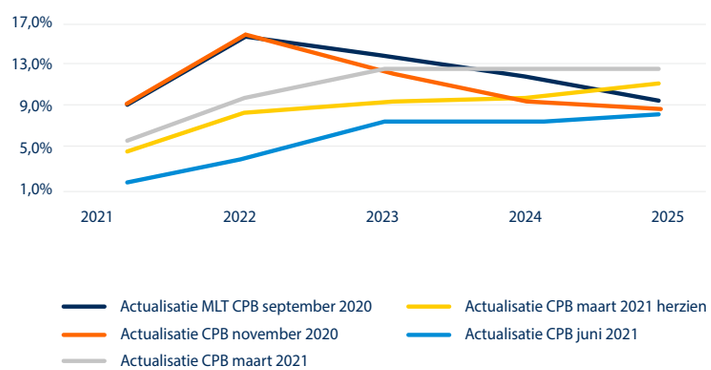
De bestandsontwikkeling volgt grotendeels de landelijke trend. De grafiek links kijkt naar de periode vanaf 1 juli 2020.

Raming CPB

Het CPB voorspelt in juni een gunstigere ontwikkeling van het bijstandsbestand dan in eerdere prognose het geval was. Voor de middellange termijn tot 2025 komt de prognose neer op een stijging van 8%.

Dat is gemiddeld 2% per jaar (voor 2021 2,1%). Dat komt redelijk overeen met de eerder aangegeven reguliere toename van het bestand met 2,5% vanwege een grotere doelgroep die sinds 2015 een beroep op de bijstand kan doen.

Prognose CPB

Aanpak

Aan het einde van kwartaal 2 zijn er versoepelingen afgekondigd waardoor er weer inwoners aangemeld kunnen worden voor leer- en ontwikkeltrajecten. Vooral in de B doelgroep is de behoefte groot aan doorontwikkeling. Doordat organisaties zoals WVS een 1,5 meter situatie moeten creëren, kunnen er fasegewijs inwoners voor een leerwerktraject aangemeld worden. Doordat nog niet iedereen is gevaccineerd, merken we dat inwoners en medewerkers voorzichtig zijn met het aanmelden van inwoners en het werken op locatie. Om de opgaande trend te keren is met de gemeenten gesproken over extra maatregelen die mogelijk een impuls geven aan het beheersen van het bestand. De 4 maatregelen die uitgewerkt worden zijn vooral gericht op het maken van een kwaliteitsslag in de dienstverlening aan inwoners.

- Inzet op parttimewerkers door middel van een dedicated klantmanager.
- Inzet op nazorg voor inwoners die gestart zijn in een garantiebaan.
- Inzet op nazorg voor inwoners die in een betaalde baan zijn gaan werken.
- Inzet op taalondersteuning die nodig is om aan het werk te geraken.

Strategische doelstellingen

1 Aanvragen levensonderhoud

In april en mei 2020 ontstond als gevolg van het begin van de Corona crisis een piek in het aantal aanvragen levensonderhoud. Wanneer we die maanden vergelijken met 2021 is er sprake van een sterke daling.

	D6			Etten-Leur		
	April	Mei	Juni	April	Mei	Juni
2021	87	90	69	17	11	11
2020	173	132	94	25	23	16

2 Beschut werk & garantiebanen

In Etten-Leur zijn in het eerste half jaar van 2021 twee plaatsen beschut werk ingevuld. Daarmee heeft Etten-Leur twee inwoners meer geplaatst dan het aantal plaatsen dat het Rijk vergoedt.

Beschut werk*	Taakstelling 2020	Taakstelling 2021	Plaatsingen per Q2 2021
D6	105	123	101
Etten-Leur	15	18	20

**Taakstelling- en plaatsingscijfers zijn cumulatief vanaf 2015*

Voor de garantiebanen geldt een taakstelling van 100 plaatsen in 2021. De D6 gemeenten vullen hiervan in het eerste half jaar 2021 51 plaatsen in, waarvan 11 door de gemeente Etten-Leur.

3 Plaatsingen WerkgeversServicepunt

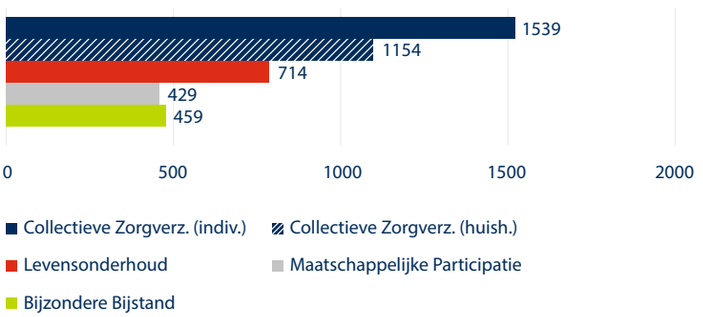
Het WerkgeversServicepunt (WSP) heeft in het tweede kwartaal 2021 meer inwoners uit doelgroep A kunnen doorgeleiden naar werk dan een jaar eerder. In de eerste helft van 2021 (258) zijn er 7 plaatsingen meer gedaan dan in de eerste helft van 2020. 23% van het totaal aantal plaatsingen betreft inwoners uit de gemeente Etten-Leur.

WSP	April	Mei	Juni
2021	45	47	44
2020	21	41	61

4 Gebruik minimaregelingen

Het aantal uitkeringsdossiers per 1 juli 2021 en het gebruik van de minimaregelingen voor de gemeente Etten-Leur is opgenomen in bijgaande tabel.

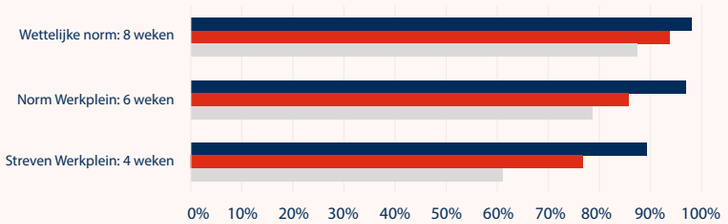
Aantal deelnemers / dossiers - **Etten-Leur**

5 Mate van behalen doorlooptijden

Inwoners ontvangen tijdig en rechtmatig uitkeringen en/of inkomensondersteunende maatregelen.

Doorlooptijden aanvragen Q2

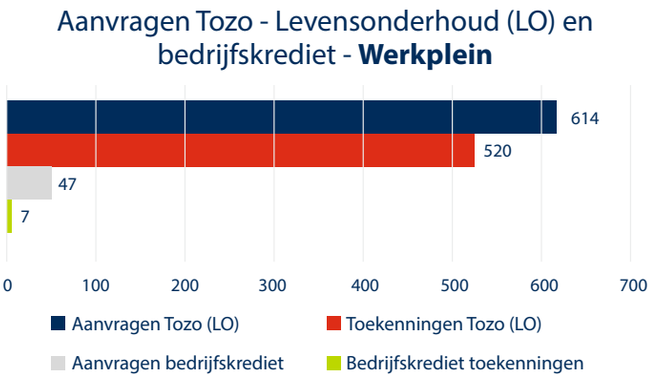

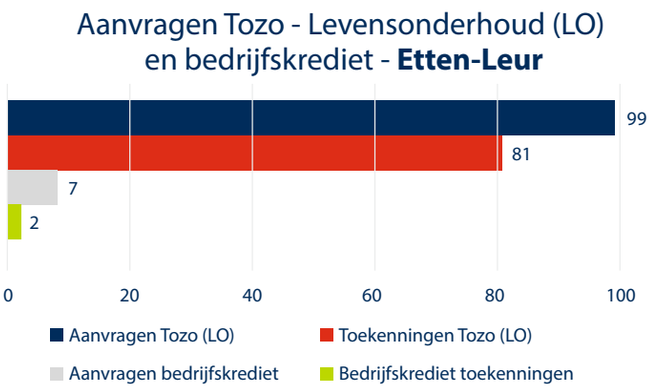
	Streven Werkplein: 4 weken	Norm Werkplein: 6 weken	Wettelijke norm: 8 weken
Maatschappelijke Participatie	89%	97%	98%
Bijzondere Bijstand	76%	85%	93%
Levensonderhoud	61%	78%	87%

Maatschappelijke Participatie Bijzondere Bijstand Levensonderhoud

Cijfers Tozo-4

Het aantal lopende dossiers voor levensonderhoud is per 1 juli 2021 60 voor de gemeente Etten-Leur en in totaal 385 voor de D6 gemeenten. Het aantal aanvragen Tozo-4 in het tweede kwartaal van 2021 bedroeg:

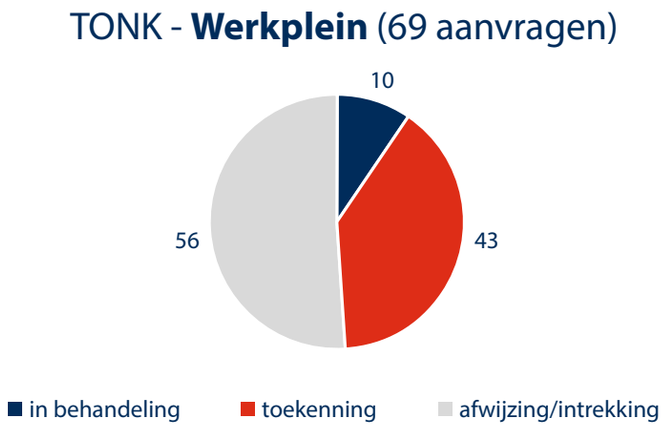

Enquête onder Tozo-ondernemers

Het Werkplein heeft vanaf januari 2021 regelmatig onder Tozo-ondernemers peilingen gehouden. Uit de enquêtes blijkt dat ondernemers over het algemeen (zeer) tevreden zijn met de eenvoudige aanvraag en snelle afhandeling door het Werkplein. Ook zijn de ondernemers (zeer) te spreken over de advies-gesprekken waarin wij hen verschillende op hun toekomst gerichte opties aanreiken.

Cijfers TONK

Het aantal TONK aanvragen bij het Werkplein van 1 april tot en met 30 juni 2021 bedroeg:

Het aantal TONK aanvragen in de gemeente Etten-Leur van 1 april tot en met 30 juni 2021 bedroeg:

Het totale aantal aanvragen wijkt af van het aantal genomen besluiten. Besluiten zijn ook genomen op aanvragen uit het eerste kwartaal.

Toelichting Tozo

Per 1 april 2021 is de Tozo-4 ingegaan. Deze liep van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021. Vanaf 1 juli 2021 is de Tozo-5 gestart

Op 4 augustus 2021 is er een brief verstuurd aan alle ondernemers die Tozo-5 hebben aangevraagd. Het is aannemelijk dat ondernemers die Tozo aanvragen ook gebruik maken van andere regelingen uit het steunpakket. Mogelijk hebben zij ook afspraken gemaakt met (private) schuldeisers. Het is onduidelijk of het steunpakket na september nogmaals wordt verlengd. In de brief zijn de ondernemers hierover geïnformeerd. Ook ontvingen zij informatie over de ondersteuning die het Werkplein en gemeenten hen kunnen bieden.

Duiding TONK

In eerste instantie kon de TONK over de periode van 3 maart 2021 tot en met 30 juni 2021 worden aangevraagd. In de loop van het tweede kwartaal is bekend gemaakt dat de regeling wordt verlengd tot en met 30 september 2021. Het Werkplein heeft de lopende uitkeringen automatisch met drie maanden verlengd.

Thema: Klanttevredenheidsonderzoek

In het Werkprogramma 2021 is opgenomen dat het Werkplein een klanttevredenheidsonderzoek gaat uitvoeren. Dit onderzoek past binnen de visie van het Werkplein waarbij we de inwoner centraal stellen.

In het tweede kwartaal heeft een startmeting plaatsgevonden. Sinds de oprichting van het Werkplein was dit de eerste keer dat wij direct aan onze inwoners hebben gevraagd hoe zij onze dienstverlening ervaren. Deze meting was dan ook bedoeld om een eerste indruk te krijgen en om de basis te leggen voor de vervolgmeting aan het einde van dit jaar.

Er is een onderzoek uitgezet onder in totaal 4.286 inwoners die een uitkering ontvangen via het Werkplein. Van deze groep hebben 906 mensen (21%) de survey ingevuld. Daarvan hebben 707 mensen (16,5%) het hele onderzoek doorlopen. Dit is voor een dergelijk onderzoek een goede respons. Op basis van deze steekproef kunnen we representatieve conclusies trekken over onze dienstverlening aan de inwoners.

Wat hebben we onderzocht

In het Werkprogramma is opgenomen dat het Werkplein in ieder geval de volgende vijf punten uitvraagt:

- Wat wordt verstaan onder een nabije en passende toegang.
- Ervaring van nabij- en passendheid.
- Bejegening door Werkplein.
- Tevredenheid over bemiddeling.
- Kwaliteit van de integrale samenwerking.

Deze vragen hebben we vervolgens samen met een onderzoeksbureau verwerkt in een grotere vragenlijst.

Hierin zijn we uitgegaan van de dienstverlening die inwoners van het Werkplein krijgen. Op basis daarvan hebben we doorgevraagd naar hun tevredenheid erover. Dit hebben wij aangevuld met een aantal algemene vragen over de vindbaarheid en begrijpelijkheid van onze dienstverlening. Tot slot hebben we gevraagd welke andere ondersteuning de inwoners ontvangen.

Wat zijn de uitkomsten

Over het algemeen zijn de inwoners tevreden. Op een aantal punten is ruimte voor verbetering.

Inwoners zijn tevreden over onze dienstverlening

Op de vraag hoe tevreden mensen zijn met de dienstverlening geeft 64% van de ondervraagden aan tevreden tot zeer tevreden te zijn. Ongeveer een kwart (27%) is neutraal. Dit betekent dat zij niet uitgesproken positief of negatief zijn. Bijna 60% van de mensen geeft aan dat ze (sterk) geholpen zijn met de dienstverlening van het Werkplein. Nog eens 30% is neutraal. Van de ondervraagden die contact hebben gehad met het Werkplein geeft 77% aan dat de medewerkers vriendelijk tot zeer vriendelijk zijn. Nog eens 17% is daarin neutraal.

Maatwerk en één contactpersoon

Inwoners spreken vaak meerdere contactpersonen bij het Werkplein. 82% van hen heeft een (sterke) voorkeur voor één contactpersoon. Ook geeft slechts 46% van de inwoners aan dat de diensten van het Werkplein volledig aansluiten op de persoonlijke situatie en wensen. Deze uitkomsten nemen we mee in onze organisatieontwikkeling.

De (telefonische) bereikbaarheid kan beter

Aan deelnemers is gevraagd hoe zij contact hebben met het Werkplein. Hierbij waren meerdere antwoorden mogelijk. Veruit de meeste mensen (76%) hebben telefonisch contact met het Werkplein. Dit wordt gevolgd door een persoonlijk bezoek (47%) en contact via e-mail (45%). Voor de telefonische bereikbaarheid waarderen deelnemers het Werkplein met een 6,7. Dat is een ruime voldoende maar inwoners benoemen regelmatig de beperkte bereikbaarheid. Voor de bereikbaarheid van de locaties geven met name inwoners van de gemeenten Rucphen en Zundert aan dat deze slecht is.

Thema: Social Return on Investment (SROI)

SROI geeft inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen op werk of ontwikkelings-mogelijkheden. Overheidsorganisaties zoals de gemeente kunnen een SROI-verplichting opleggen bij het inkopen van een nieuwe opdracht. De opdrachtnemer moet voor een X percentage van het totale bedrag (de opdracht) investeren in een ontwikkelkans voor onze doelgroep.

De coördinator SROI van het Werkplein ondersteunt de opdrachtnemende organisaties om hier een goede invulling aan te geven. Benieuwd hoe dit in zijn werk gaat? Bekijk het filmpje.

Hoe zijn we gestart?

Om SROI goed van de grond te krijgen is er contact nodig tussen de Coördinator SROI en de mensen binnen de gemeenten die met inkoop te maken hebben. Het bij hen bekend maken van het (nieuwe) SROI-beleid met nieuwe communicatiemiddelen was een eerste stap.

Hoe staat het ervoor?

In het tijdsbestek van een jaar zijn 14 contracten vanuit de gemeenten en 1 van het Werkplein aan de coördinator SROI doorgegeven. De totale SROI-waarde is € 872.891. Dit bedrag moeten de opdrachtnemers investeren in de doelgroep. Tot nu toe is 40% ingevuld.

De invulling varieert van de inzet van BBL-leerlingen, WW-, Participatiewet-, WAO/WIA- en Tozo-kandidaten tot en met de verlenging van een rijbewijs en de inzet van een VCA-certificaat.

Hoe nu verder?

Om SROI tot een succes te maken, moet in nieuwe aanbestedingen de SROI -verplichting worden opgenomen en de contracten bij de coördinator SROI worden gemeld. Hierin kunnen nog stappen gemaakt worden. Eind 2021 volgt een evaluatie van het SROI-beleid en de inzet van de functie coördinator SROI.

Casus: SROI helpt inwoner aan fulltime baan

Door de SROI-invulling van een aannemersbedrijf dat aan de slag is voor de gemeente Roosendaal is een inwoner volledig uitgestroomd uit de bijstand. Meneer is ruim 10 jaar geleden in Nederland komen wonen en heeft in zijn thuisland een kleine 30 jaar in de elektrotechniek gewerkt. Hij is inmiddels 60+ en heeft door medische problematiek de laatste jaren niet gewerkt. Werk vinden was lastig omdat hij de Nederlandse taal niet goed machtig is en hij was niet in het bezit van een VCA-certificaat. Om in dit bedrijf aan het werk te kunnen is dit VCA-certificaat nodig. De SROI-invulling bestond uit het bekostigen van de VCA-cursus in de moedertaal van de inwoner met bijbehorend mondeling examen. De inwoner is geslaagd en een dienstverband volgde. Meneer is fulltime aan het werk gegaan en voorziet volledig in zijn eigen levensonderhoud!

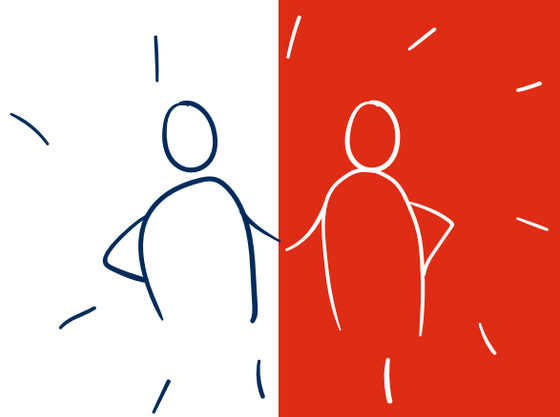
Financiën

Voor de prognose voor de begroting 2021 houden wij rekening met een stijging van het bestand met 2,1% voor het totaal. Per individuele gemeenten kan dit echter meer of minder zijn. Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2021 van april 2021 zullen de lasten van de BUIG-uitkeringen afnemen. De uitvoering van de Tozo en TONK zal ruim binnen de beschikbaar gestelde rijksvergoeding gaan plaatsvinden. Voor de uitvoering van de Tozo kent het Rijk per besluit normbedragen toe. Op de vergoeding verwachten we € 253.922 over te houden. Dat wordt nu als resultaat bij de Bedrijfsvoering verwerkt.

Gevolgen begroting 2021 in hoofdlijnen

De kosten van BUIG worden met 8 ton verlaagd. De kosten van Bedrijfsvoering vallen vanwege de vergoeding uitvoeringskosten Tozo 2,5 ton lager uit.

Resultaten per programma	Begroting 2021	Gewijzigde begroting 2021	Prognose 2021	Verschil
Saldo lasten en baten				
Programma Werk en Participatie	€ 5.147.040	€ 5.209.852	€ 5.209.852	€ 0
Programma Inkomen	€ 60.843.228	€ 63.310.357	€ 62.480.345	€ 830.012
Programma Inkomensondersteuning	€ 8.238.133	€ 7.776.903	€ 7.689.742	€ 87.161
Bedrijfsvoering	€ 14.191.188	€ 14.111.477	€ 13.857.556	€ 235.922
Totaal	**€ 88.419.589**	**€ 90.408.318**	**€ 89.237.225**	**€ 1.171.094**
Bijdragen gemeenten				
Etten-Leur	€ 15.772.297	€ 15.836.375	€ 15.758.299	€ 78.076
Halderberge	€ 9.745.532	€ 10.049.241	€ 10.142.658	-€ 93.417
Moerdijk	€ 10.441.622	€ 10.822.279	€ 10.648.573	€ 173.706
Roosendaal	€ 40.887.595	€ 41.469.768	€ 40.691.105	€ 778.663
Rucphen	€ 7.029.568	€ 7.540.503	€ 7.306.045	€ 234.458
Zundert	€ 4.542.976	€ 4.690.153	€ 4.690.545	-€ 391
Totaal	**€ 88.419.590**	**€ 90.408.319**	**€ 89.237.225**	**€ 1.171.094**

Financiën

Verschillenanalyse programma Werk & Participatie

Het maatwerk en de leerwerktrajecten vallen lager uit dan begroot doordat we geruime tijd geen trajecten hebben kunnen inzetten. Het restantbedrag zetten we in voor nieuwe activiteiten en aanpakken om het Werkpleinbestand zo laag mogelijk te houden.
De invoeringskosten inburgering vallen € 84.866 lager uit. Het werken in de geest van de Wet, dat start vanaf 1 september, kost €132.571. Dit wordt door gemeenten bekostigd uit de rijksmiddelen voor uitstel van de Wet Inburgering.

Verschillenanalyse programma Inkomen

De grote onzekerheid in het programma Inkomen hangt samen met het steunpakket van de Rijksoverheid. Naarmate steunmaatregelen, zoals de Tozo langer duren, remt dat de instroom in de reguliere bijstand. Eerder is de verwachting uitgesproken dat ondernemers vanuit de Tozo zouden instromen in de Participatiewet. Hoewel dit nog steeds aannemelijk is, zal het effect lager zijn naarmate de Tozo langer wordt gecontinueerd.

Verschillenanalyse programma Inkomensondersteuning

De bestedingen in het programma Inkomens-ondersteuning vallen lager uit. Dit verschil ontstaat door een lager gebruik van de maatschappelijke participatie via de webshop. Een mogelijke verklaring is dat er door de coronamaatregelen weinig mogelijkheden waren om het budget te gebruiken.

Verschillenanalyse programma Bedrijfsvoering

De totale lasten nemen toe met € 485.341. Dit bestaat uit de inhuur voor de uitvoering van de Tozo en TONK regeling. Voor die uitvoering stelt het Rijk middelen beschikbaar. Voor Tozo zijn die € 637.835 hoger dan in de gewijzigde begroting was opgenomen.
De uitvoeringskosten van € 101.428 voor de TONK regeling vergoeden de gemeenten aan het Werkplein uit de rijksmiddelen die zij daarvoor hebben ontvangen. Bij elkaar blijft een bedrag van € 253.922 over op de Tozo gelden. Dat betekent een lagere bijdrage voor gemeenten.

Werkplein
Hart van West-Brabant

Contact

www.werkpleinhartvanwest-brabant.nl
076 750 35 00 (ma t/m vrij / 9:00 - 10:30 uur)

Roosendaalseweg 4, Etten-Leur / Dunantstraat 80, Roosendaal
(maandag t/m vrijdag: 9.00 - 12.00 uur, melden voor uitkering: tot 11.00 uur)